

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณโอ ปวีร์ คชภักดี
อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
พฤศจิกายน ๒๕๖๑

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณโอ ปวีร์ คชภักดี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจาก คุณโอ ปวีร์ คชภักดี นักร้อง นักดนตรี และนักแต่งเพลง อายุน้อยแต่มีความสามารถ สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. หมายเลข ๘๘๗ เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวันและสนทนาธรรม ที่บ้านเพ็ญภักดี เลขที่ ๑๑๒ ถนนประชาบำรุง ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

ความจริงแล้ว การได้มาสนทนาธรรมที่บ้านพักของน้องโอที่จังหวัดพัทลุงนี้ ไม่ใช่จุดประสงค์หลักในการกราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาที่จังหวัดพัทลุงในคราวนี้ จุดประสงค์จริง ๆ คือน้องโอกราบเรียนเชิญท่านอาจารย์และวิทยากรไปสนทนาธรรมที่โรงแรมชัยคณาธานี ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน การเดินทางมาที่บ้านพักของน้องโอของท่านอาจารย์และคณะฯ ในวันนี้ก็เพื่อมารับประทานอาหารกลางวัน ที่คุณพ่อคุณแม่ของน้องโอได้จัดเตรียมไว้ต้อนรับในวันแรกที่ท่านอาจารย์และคณะฯ เดินทางมาถึง ทราบว่าคุณพ่อของน้องโอ มีความสามารถทางการทำอาหารปักษ์ใต้ที่เป็นรสชาติพื้นบ้านของพัทลุงแท้ ๆ ได้อร่อยมาก มีรสชาติที่กลมกล่อม ไม่เผ็ดและไม่เค็มมาก หอมเครื่องแกงใต้ขนานแท้ ทำให้เข้าใจได้ว่า ที่น้องโอเคยเปิดร้านอาหาร "สำหรับใต้" แล้วย่านถนนพระรามเก้า ซึ่งท่านอาจารย์และ

สหยาธรรมที่มูลนิธิฯ เคยแวะเวียนไปอุดหนุน ทั้งเคยเป็นที่สนทนาธรรมหลายครั้งด้วยนั้น ก็เพราะฝีมือการปรุงอาหารของคุณพ่อ ที่ไม่เป็นสองรองใครนี่เอง

ด้วยความเมตตาของท่านอาจารย์และความพร้อมของเหตุปัจจัย ทำให้น้องโอและครอบครัว มีขณะที่ประเสริฐที่สุด เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง ของชีวิตที่จะถูกจดจำ ด้วยว่าบ้านเพ็ญภักดี จังหวัดพัทลุง แห่งนี้ ได้เป็นสถานที่ประเสริฐที่สุดในสังสารวัฏ ช่วงขณะที่มีเสียงของพระธรรม คำจริง

จากการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่กล่าวด้วยเมตตาจากท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และวิทยากร ดังก้องกังวานอยู่ทั่วบริเวณในเวลานั้น ท่ามกลางความฉ่ำเย็นของสายฝนที่โปรยปราย

ลงมาในขณะที่เริ่มมีการสนทนา และหยุดไปในเวลาไม่ช้านาน เป็นเวลาที่รื่นรมย์ น่าประทับใจอย่างยิ่ง ครั้งหนึ่งในสังสารวัฏจริง ๆ ครับ

บ้านเพ็ญภักดีแห่งนี้ เป็นที่พักอาศัยของน้องโอและคุณพ่อคุณแม่ ซึ่งแต่เดิม บ้านหลังนี้มีคุณปู่คุณย่าของน้องโอ และญาติ ๆ พักอาศัยอยู่ด้วย สังเกตว่ามีบ้านหลายหลังอยู่ในบริเวณเดียวกัน ทราบว่า คุณปู่ของน้องโอ คือคุณปู่เปลื้อง ฌษักดิ์ นั้น ในอดีตท่านเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดพัทลุง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์ ภาค ๙ นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ประธานสภาจังหวัดพัทลุง และประธานสมาคมทนายความ จังหวัดพัทลุงด้วย

ข้าพเจ้าหิวคอมพิวเตอร์มานั่งถอดเทปสนทนาธรรมที่บ้านน้องโอ เพื่อนำลงกระทู้นี้อยู่ในรถ ขณะจอดรอลูกสาวอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ยอมรับว่า ขณะที่ถอดเทปทีละคำ น้ำตาแห่ง

ความปีติอนุโมทนากับน้องโอก็เริ่มขึ้นมา (จนต้องรีบย้อนมาบันทึกความรู้สึกนี้ไว้) ในขณะที่ฟังเสียงน้องโอกล่าวคำที่มาจากเบื้องลึกของหัวใจด้วยความปิติและสั่นเครือ เมื่อได้กล่าวถึงครั้งแรกของการได้พบ ได้ฟังเสียงของท่านอาจารย์ที่พระภิกษุรูปหนึ่งเปิดฟังขณะที่น้องโอบวชอยู่ที่วัดแห่งหนึ่งในจังหวัดพัทลุงครานั้น ด้วยความประทับใจและซาบซึ้งใจยิ่ง หลังจากนั้นน้องโอจึงติดตามมาฟังท่านอาจารย์ที่มูลนิธิฯ ในกรุงเทพฯ การที่ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกปีติมากมายในขณะที่ฟังน้องโอเล่าเรื่องครั้งแรกของการได้พบท่านอาจารย์ คงเป็นเพราะตนเองก็ยังคงจำครั้งแรกที่เดินเท้าเข้าไป

กราบเท้าท่านอาจารย์ที่มูลนิธิฯ เป็นครั้งแรกที่ไม่เคยลืมเลือนเช่นกัน ยังคงจำปิติที่เกิดขึ้นกับตัวเองในขณะที่รวบรวมความกล้าเดินตรงเข้าไปอยู่ต่อหน้าท่านอาจารย์ขณะที่ท่านเดินลงจากโพเดียม แล้วทรุดตัวลงกราบแทบเท้าท่าน จากนั้นลุกขึ้นมองหน้าท่านแวบหนึ่งด้วยสายตาที่พร่ามัว แล้วหันหลังกลับไปนั่งนิ่งอยู่ที่เดิมด้วยความรู้สึกตื้นตันใจอยู่นาน เพราะเหตุที่เข้าใจลึกซึ้งถึงคำพูดที่ว่า "ชาตินี้ไม่เสียชาติเกิดแล้ว ที่ได้พบท่านอาจารย์" ไม่มีทรัพย์สินใดที่แสวงหาได้มาในชีวิตนี้ จะมีค่าเทียบเท่าอริยทรัพย์ที่ท่านมอบให้ได้เลย กราบเท้าท่านอาจารย์ครับ

ความรู้สึกของข้าพเจ้าขณะถอดเทปนั้น เต็มไปด้วยความปีติสุข รู้สึกซาบซึ้ง อนุโมทนากับน้องโอ ด้วยรู้ว่า โอกาสของบุคคลที่จะได้พบกับพระธรรมที่ตรัสรู้และทรงแสดงในชาติหนึ่ง ๆ นั้น แสหายากและสุดวิเศษอย่างยิ่ง ทั้งเป็นสิ่งที่พิสูจน์ ยืนยันถึงคำกล่าวที่ว่า หากบุคคลมิได้สะสมความเข้าใจธรรม ความจริงจากการตรัสรู้มาก่อนในอดีต ก็ยากนัก ที่เมื่อได้ฟังเสียงของพระธรรมในชาตินี้และชาติต่อ ๆ ไป จะรู้ได้ (ด้วยปัญญาที่สะสมมา) ว่านี่ใช่เสียงของพระธรรม ความจริง ที่ถูกต้องแน่นอน ทั้งรู้สึกได้ถึงความมั่นคงขึ้นในธรรม ที่ได้มีโอกาสฟังเข้าใจ ทีละเล็ก ทีละน้อย

นอกจากน้องโอจะเป็นเด็กหนุ่มที่ฝึกฝนในการศึกษาพระธรรมแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีกุศลศรัทธาอย่างยิ่ง ในการอาสาช่วยเหลืองานของมูลนิธิฯ ทุกครั้งที่มีเวลว่าง จะอาสาช่วยงานเป็นตากล้องในการบันทึกวิดีโอการสนทนาธรรมที่มูลนิธิฯ และตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำไปออกรายการบ้านธัมมะ และนอกจากจะใช้ความสามารถในการเป็นนักร้อง นักแต่งเพลง อาสาเป็นนักร้องนำให้กับวงดนตรีบ้านธัมมะแล้ว น้องโอยังได้ช่วยประพันธ์ทำนองเพลง และเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงธัมมะให้แก่วงดนตรีบ้านธัมมะมากมายหลายเพลงอีกด้วย ดีใจที่ได้พบกันและที่สำคัญคือ มีโอกาสได้เผยแพร่พระธรรมร่วมกันนะครับ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาช่วงแรกที่น่าสนใจยิ่งนั้น มาบันทึกไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดีงามทั้งหลาย ที่น้องโอ ปวีร์ คชภักดี และครอบครัว ได้กระทำแล้ว ได้สะสมแล้ว ณ กาลครั้งหนึ่งในสังสารวัฏ ทั้งเพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนผู้สนใจติดตามอ่าน ณ กาลครั้งหนึ่ง โดยทั่วกัน ดังต่อไปนี้

คุณปวีร์ :

กราบเท้าท่านอาจารย์ที่เคารพอย่างสูง แล้วก็ท่านวิทยากร อาจารย์อรรถนพ อาจารย์ธีรพันธ์ และคณะจากมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนาทุกท่านครับ ผมก็รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง

เป็น ณ ขณะหนึ่งของสังสารวัฏ ที่เกิดขึ้น ผมก็ยั้งง ๆ อยู่ว่า เรามาเจอกันที่นี่ได้อย่างไร เพราะจากวันนั้น ที่ได้ยินเสียงท่านอาจารย์ที่วัดตรงนี้ ก็... (เงียบไปนานเพราะปิติมาก)

ท่านอาจารย์ :

เป็นธรรมชาติค่ะ

คุณปวีร์ :

ก็ประมาณเจ็ดปีแล้วครับ

ท่านอาจารย์ :

เร็ว นะคะ

คุณปวีร์ :

... (พยายามกลั้นปิติ) ...

ท่านอาจารย์ :

ต้องทราบว่า คุณโอไม่ธรรมดา เพราะว่าจริง ๆ แล้ว ธรรมะเป็นเรื่องที่ยาก และทุกอย่างที่เกิดขึ้น ไม่มีใครไปเตรียมล่วงหน้าเลย ว่าคุณโอจะต้องได้ฟัง แล้วก็จะต้องมีความสนใจถึงระดับนี้ แต่ว่าทุกอย่างต้องเป็นอย่างนี้ ตามที่ได้สะสมมา จะเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลย

แม้แต่ที่นี่ ก็เป็นที่ที่มีตรสหายธรรมะได้มาสนทนากัน เพื่อที่จะได้รู้คุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ละแห่ง เรามาที่นี่ เราก็ไม่ได้เคยคิดมาก่อนใช่ไหม? ทุกคนจะไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น เดี่ยวฝนจะตกหรือเปล่า หรือว่า เดี่ยวแดดจะออก ไม่มีใครรู้เลย แต่ทุกอย่าง ต้องเป็นไป

ตามที่เป็นจริง ภาษาไทยเรามีคำว่า "ธรรมดา" แต่ภาษาบาลีมาจากคำว่า ธรรมะ กับ ตา ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง เดียวนี้กำลังเป็นจริงหมดแล้วเป็นธรรมดาที่จะต้องเป็นอย่างนี้ ไม่มีใครสามารถที่จะบังคับบัญชาได้เลยทั้งสิ้น

เพราะฉะนั้น การที่แต่ละคนมีโอกาสดำเนินได้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปรินิพพานไปเกือบจะสามพันปีแล้ว แต่ก็ยังมีโอกาสที่ "คนที่สะสมมาที่จะได้ฟัง" แม้ฝนตกเดี๋ยวนี้ก็ต้องเป็นธรรมดา โอกาสที่จะได้ฟัง แม้แต่ละคำ ก็เป็นธรรมดา ไม่ใช่คนอื่นจะรู้ได้ล่วงหน้า แม้แต่คนพูด ก็ไม่ใช่ไปเตรียมล่วงหน้ามาก่อนว่าวันนี้จะสนทนากันเรื่องอะไร เพราะฉะนั้น ทุกอย่างที่กำลังเป็น ให้ทราบว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงแสดงความจริง ซึ่งเราไม่สามารถที่จะรู้ (เอง) ได้เลย

เพราะฉะนั้น การที่มีโอกาสดำเนินได้ฟัง ไม่ใช่บังเอิญ แต่ต้องเป็นอย่างนี้ ต้องเป็นวันนี้ และต้องเป็นที่นี่ และเป็นโอกาสที่เราจะได้เข้าใจคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพิ่มขึ้น เพราะว่า พระคุณมากมายมหาศาล แต่ถ้าไม่ได้ฟังสักคำ เราไม่มีทางจะรู้เลย พระธรรมเป็นสิ่งที่ยากที่จะรู้ได้ แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญพระบารมีนานมาก สี่สงไขยแสนกัป เพื่อเราจะได้ฟังคำซึ่งเราสามารถจะเข้าใจ ซึ่งคนทั้งโลก ไม่มีทางที่จะทำให้เราเข้าใจได้ เนื่องจากคำของพระองค์ซึ่งดำรงสืบต่อกันมา แล้วเราไม่ประมาทโดยการที่เราต้อง เข้าใจจริง ๆ "แต่ละคำ"

...พอเข้าใจแล้ว ก็รู้ว่า "เป็นเรื่องที่มีอยู่ทุกขณะ" แต่ว่า ความเข้าใจที่น้อย ก็ไม่สามารถที่จะทำให้ "ถึงความลึกซึ้งอย่างยิ่ง" ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรู้และทรงแสดง แต่พระองค์ก็ทรงทราบว่า คำของพระองค์แต่ละคำ เหมือนแสงสว่าง ที่นำทางออกไปจากความมืด อยู่ในความไม่รู้มานานมาก ทำไมต้องเกิดมา? ทำไมต้องเป็นอย่างนี้? ทำไมวันนี้จะต้องมีฝนตก หรืออะไรก็ตามแต่ แต่ด้วยพระธรรมที่ได้ดำรงมา เปิดเผยสิ่งซึ่ง ขณะนี้เดี๋ยวนี้กำลังถูกปกปิด ทุกคำที่จะได้ยิน เหมือนคำที่จะเปิดสิ่งที่เราไม่เคยรู้มาก่อน ทั้ง ๆ ที่มีเดี๋ยวนี้ ให้รู้ว่า พระองค์ตรัสรู้ความจริงและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

เพราะฉะนั้น เราต้องศึกษาธรรมะ ทีละคำ เกิดมา มีทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีใครไปเตรียมเลย ว่าจะพบอะไรวันไหน จะเกิดอะไร แต่ว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงทุกอย่างที่เกิดขึ้น ว่าสิ่งที่เกิด มีจริง ๆ กำลังปรากฏเดี๋ยวนี้เอง เพราะฉะนั้น อะไรก็ตามที่มีจริง ภาษาบาลี จะใช้คำว่า "ธรรมะ" เดี่ยวนี้ ทุกอย่าง เป็นธรรมะหมด แต่ "ก่อนที่จะฟังคำนี้" เป็นโตะ เป็นเก้าอี้ เป็นคน เป็นไมโครโฟน เป็นอะไรทุกอย่าง แต่พอฟังธรรมะแล้ว อะไรจริง? "เสียง" จริง "ได้ยิน" มีจริง ทุกอย่างในชีวิตประจำวันที่มีจริง เราไม่เคยรู้มาก่อนเลย ทั้ง ๆ ที่มี ก็ไม่รู้ ดูความมืดกับความไม่รู้สิ ว่าไม่รู้นี้ ทุกระดับไหน มีก็ไม่รู้ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเดี๋ยวนี้ ก็ยังไม่รู้ ถ้าไม่มีโอกาสที่จะได้ฟังพระธรรม...

...เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรม จะค่อย ๆ ทำให้เรารู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า เราจะเกิด จะตาย อีกก็ชาติก็ตามแต่ ไม่มีทางที่จะเข้าใจ "สิ่งที่กำลังปรากฏ" ถ้าไม่ได้ฟังคำของพระองค์

เพราะฉะนั้น "สิ่งหนึ่ง" เดียวนี้มีจริง เป็นธรรมะ ทุกอย่างมีจริง เป็นธรรมะ และพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตรัสรู้ความจริงของสิ่งที่กำลังมี เดียวนี้ ว่า แท้ที่จริง เสียงเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่เสียงเมื่อกี้ เห็นเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่เห็นเมื่อกี้ แต่ละคำ ถ้าเรานั่งอยู่ในพระวิหารเซตวัน ขณะนั้น มีความเคารพในการที่ฟังแต่ละคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็จะเข้าใจว่า ไม่มีอะไรที่ยั่งยืน ทุกอย่างเปลี่ยน แต่เปลี่ยนเร็วมาก ตั้งแต่เกิดมาก็เปลี่ยน ๆ ๆ จนกระทั่งโต จนกระทั่งเข้าโรงเรียน จนกระทั่งจบ จนกระทั่ง ณ บัดนี้ และจากขณะนี้ก็เปลี่ยนไปอีก ไม่หยุดยั้งการเปลี่ยนเลย...

...เพราะฉะนั้น เป็นคำที่เข้าใจได้ ทุกกาลสมัย ถ้าเราค่อย ๆ ฟัง จะทำให้เรารู้ว่า พระพุทธเจ้าตรัสถึงความจริง ซึ่งเราอาจจะเข้าใจว่า ไม่เที่ยง คือเกิดแล้วก็ตาย แต่เดี๋ยวนี้กำลังไม่เที่ยง นี่ลึกซึ้งกว่า เพราะว่า ถ้าเที่ยงจะตายได้อย่างไร ไซ้ไหม? แต่ทุกขณะ หหมดไป หหมดไป หหมดไป แต่ว่ามีสิ่งอื่นซึ่งเกิดสืบท่อ เลยไม่เห็นการดับไปของเมื่อกี้ อย่างเสียงใหม่ปรากฏ เราจะไปรู้หรือว่าเสียงเมื่อกี้ดับแล้ว เห็นไหม? ไม่ได้มีความเข้าใจพอ แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้รู้ว่า เดียวนี้คือใหม่ เมื่อกี้คือไม่ใช่อันที่เป็นขณะนี้ แต่ละหนึ่ง ผ่าน

ไปโดยเราไม่รู้ แต่ต้องเป็นอย่างนี้ นี่คือธรรมดา หรือความเป็นไป
ของธรรมะ ที่เกิดแล้วก็ดับ หมดไป แล้วไม่กลับมาอีกเลย...

เพราะฉะนั้น ธรรมดา นะคะ พูดบ่อย ก็ต้องเข้าใจว่า ธรรมะคือสิ่ง
ที่มีจริง และคำว่า "ตา" ในภาษาบาลี คนไทยใช้ "ต" พูดกันว่า
ธรรมดา คือความเป็นไปของธรรมะ ความเป็นไปของฝน (ฝนกำลังตก)
ต้องเกิดเป็นอย่างนี้ เป็นเสียง ตัวจริง ๆ ของเขาคือแข็งหรืออ่อน
เย็นหรือร้อน แต่ว่า เมื่อมีแล้วก็ หมดไป เป็นธรรมดาทุกวัน ทุกขณะ
คือ การที่สิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดแล้วก็เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ เมื่อกินนี้ อาหารก็
อร่อยมาก เตียน้อยอยู่ไหน? เห็นไหม? เตียน้อยอยู่ไหน?

คุณปวีร์ :

หมดแล้วครับ ไม่เหลือแล้ว

ท่านอาจารย์ :

ไม่เหลือเลย ไม่มีอะไรเหลือ ได้แต่ "จำ" เพราะฉะนั้น "ความจำ" มี
จริง ๆ ทุกอย่างที่มีจริง ตอนนี้เปลี่ยนจากเป็นเรา เป็นเขา เป็นสิ่ง
หนึ่งสิ่งใด "เป็นธรรมะ" คือ สิ่งที่มีจริง ตั้งต้นคำนี้อย่างมั่นคง ว่า
เป็นสิ่งที่จริง ซึ่งใครก็ไปทำให้เกิดไม่ได้ เตียนี่ทุกคนเห็น ใครทำ
"เห็น" บ้าง? คุณธีรพันธ์กำลังเห็น ทำเห็นได้ไหม? ไม่มีใคร (ทำได้) เลย
ใช่ไหม? ทุกอย่างเกิดแล้ว แต่เราไม่รู้ ก็เลยเป็น "เราเห็น เขาเห็น"
เป็นเรื่องเป็นราวทั้งหมด แต่ "ตัวเห็น" ดับแล้ว!! แล้วก็เกิดอีก แล้ว
ก็ดับอีก เกิดอีก ดับอีก เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิด ไม่เที่ยง
ต้องดับไป

ความเข้าใจที่มั่นคง ทีละเล็ก ทีละน้อย สำคัญที่สุด ที่จะนำไปสู่การ
ไม่เข้าใจผิด เตียนี่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประจักษ์แจ้ง แล้ว

เราก็อ่านคำที่พระองค์ประจักษ์แจ้ง เพราะพระองค์รู้ว่า ขณะนี้กำลังเกิดดับ จึงได้บอกเรา เพราะฉะนั้น เราฟังแล้วพิจารณาว่า จริงไหม? ไม่มีเราหรอก ถ้าไม่มีการเกิด เราอยู่ไหน? ไม่มีใครเกิดก็ไม่มีอะไร แต่พอเกิดมาแล้วก็เป็นเรา และอีกไม่นาน "เรา" ก็จะหมดไปจากโลกนี้ ก็เป็นคนใหม่ ต้องมีแน่ ๆ เหมือนชาติก่อน เราเป็นใครก็ไม่รู้ แล้วเดี๋ยวนี้ ชาตินี้ ก่อนจะเกิดเราก็มารู้ว่าจะเป็นอย่างนี้ แต่เกิดแล้ว เป็นอย่างนี้ แต่เป็นอย่างนี้ได้แค่ชาติเดียว

เพราะฉะนั้น ชาตินี้ เข้าใจสิ่งที่เราสามารถที่มีโอกาสได้ฟัง เพราะไม่ใช่ทุกคนจะได้ฟัง ต้องคนที่ วันนี้ต้องเป็นอย่างนี้ และต้องนั่งตรงนี้ และต้องได้ยินอย่างนี้ด้วย

คุณปวีร์ :

ปกติแล้ว ไม่ค่อยเป็นอย่างนี้ อายเลยครับ

ท่านอาจารย์ :

เป็นธรรมดาค่ะ

คุณปวีร์ :

ก็...เป็นอะไรที่น่าอัศจรรย์ครับ (เสียงยังสั่นเครือด้วยความปิติ) เพราะว่า การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ขณะนี้ ถึงที่สุด แต่ละขณะ พระองค์ตรัสรู้หมดทุกอย่าง สิ่งที่เป็นปัญหาของเราพอจะรู้ในขณะนี้ก็น้อยนัก แต่ว่า ทุกคำที่ท่านอาจารย์กล่าวมาเมื่อกี้ ทำให้เราเข้าใจได้ ว่าขณะนี้คืออะไร มีอะไรปรากฏ มีทุกสิ่งที่เราพิจารณาได้ เพียงแค่ผิวเผิน แต่เราก็พิจารณาได้ว่า นี่คือนามที่นามหัตถสัจจ เพราะไม่มีใครสามารถกล่าวค่านั้นได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

ตอนนี้มันคงในคำว่าธรรมะหรือยังคะ? อะไรทั้งหมดที่ปรากฏว่ามีจริง ๆ ใครจะห้ามไม่ให้เป็นอย่างนั้นก็ไม่ได้ เพราะว่าเกิดแล้วเป็นอย่างนั้นด้วย นี่คือนามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ ไม่มี

ใครเป็นเจ้าของ เพราะว่า ก่อนมี เห็นไหม ก่อนฝนตกไม่มีฝน แล้ว
เดี๋ยวนี้ฝนไปไหน? เรียกกลับมาได้ไหม? ให้เหมือนเดิมเลย ให้
เหมือนเมื่อฝนเก่าที่เกิดแล้วดับไป ไม่มีทางเป็นไปได้เลย แต่ว่า เรา
ไม่ค่อยจะคิดถึง เพราะว่ามีสิ่งที่เกิดดับสืบท่อ จนเราลืมว่า เมื่อถึง
สิ่งนี้ไม่เคยมี แล้วก็มี แล้วก็หายไป ไม่มีแล้วก็เกิดมีขึ้นแล้วก็หมดไป
เลยเป็นธรรมดา ไม่ได้คิดถึงเลย

...แต่ที่ควรจะเข้าใจให้ถูกต้อง คือ ไม่มีใครไปบังคับบัญชาได้เลยสัก
ขณะเดียว และ แต่ละหนึ่งก็ไม่ซ้ำกันด้วย อย่าง เสียงเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่
เสียงเมื่อถึง เห็นเดี๋ยวนี้ไม่ใช่เห็นเมื่อถึง "แต่ละคำ" ของพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า "ชี้ทาง" บอกให้รู้ว่า ความจริงเป็นอย่างนี้ แต่ก็
อีกนานมาก กว่าที่เราจะรู้ว่า เป็นอย่างนี้จริง ๆ โดยที่ว่า ไม่มี
ใครทำ แต่ต้องมันคงตั้งแต่คำแรกว่า สิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้เกิด ถ้าไม่
เกิดก็ไม่เกิด เกิดแล้วก็หมดไป เป็นธรรมดา

เพราะฉะนั้น อะไรที่ผ่านไปแล้วในอดีต ก็ไม่เหลือแล้ว แต่ว่ามีสิ่ง
ใหม่ซึ่งสืบทอดจากขณะเก่า เหมือนอย่างวันนี้ก็สืบทอดจากเมื่อวานนี้
พรุ่งนี้ก็จะสืบทอดจากวันนี้แน่ ๆ และเห็นเดี๋ยวนี้ก็ต้องสืบทอดมาจาก
เห็นเมื่อถึง แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แตกแยกออกไปแล้ว ก็คือ
"ชั่วครา" แล้วก็รู้ว่ามีอะไรมาจากไหนอย่างไร ก็ไม่รู้ต่อไป แต่
"ฟังคำ" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "เริ่มกระจ่าง เริ่มค่อย ๆ รู้ความ

จริง" ค่อย ๆ ละความไม่รู้และความติดข้องว่า เป็นเรา เพราะก่อนหน้านี้เราก็ก็นึกว่า ไม่ใช่เรา? และมีเรา อีกไม่นานก็ไม่มีแล้ว ลองคิดสิ อีกไม่นานก็ไม่มีแล้ว!!! แต่ใครจะรู้ว่า อีกไม่นานนี้ แค่นี้? อาจจะเป็นเย็นนี้ พรุ่งนี้ก็ได้ ทุกอย่างเลย...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีค่าที่สุด ก็คือ ได้รู้ความจริง ซึ่งถ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ทรงแสดง ก็จะหลงว่า มีเรา ทั้ง ๆ ที่ ไม่มีเรา อะไรเป็นเรา? "เห็น" หรือ? ดับแล้ว!! "ได้ยิน" หรือ? เดียวนี้เองหมดแล้ว!! แล้วไหนเรา? เพราะฉะนั้น จริง ๆ คือ ไม่มีเรา

แต่ยากแสนยาก แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ก็ทรงบำเพ็ญบารมี เพราะรู้ว่า ขณะใดที่มีความไม่รู้เป็นเหตุให้เกิดความไม่ดี ไม่สามารถจะเข้าใจสิ่งที่กำลังมีแท้ ๆ เดียวนี้ได้เลยว่า ต้องเกิด ไม่เกิดก็ไม่มี ใครจะทำให้เกิดก็ไม่ได้ นอกจากเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้น และมีก็ไม่นาน สั้นมาก ชั่วคราว

เพราะฉะนั้น การฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ ไตร่ตรอง ด้วยความเข้าใจของเรา จนกระทั่งมันคง เท่านั้นเอง และ "ความเข้าใจ" ก็ไม่ใช่เราด้วย ภาษาบาลีจะใช้คำว่า ปัญญา หรือ สัมมาทิฏฐิ "ทิฏฐิ" เป็น "ความเห็น" แต่ "สัมมา" เป็นความเห็นที่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง

หมายความว่า ตั้งแต่เกิดมา ถ้าไม่ได้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราหลงเข้าใจว่าสิ่งที่เกิด มีจริง ๆ ถึงแม้จะเปลี่ยน ๆ ๆ ไปตั้งแต่เด็กจนโต ก็เข้าใจว่า แค่เปลี่ยน แต่ความจริงไม่ใช่อย่างนั้น ถ้าไม่ดับไปแล้วเกิดอีก เปลี่ยนไม่ได้ เพราะฉะนั้น แต่ละคำก็ เข้าใจขึ้นเท่านั้นเอง เข้าใจขึ้น จนกว่าปัญญา ความเห็นถูกต้อง จะค่อย ๆ เข้าใจ "สิ่งที่กำลังปรากฏ" จนเห็นการเกิดดับ เพราะกำลังเกิดจริง ๆ ดับจริง ๆ นี่ฝนเกิดอีกแล้ว แล้วก็ดับไปเรื่อย ๆ ใช่มั้ย? ทุกอย่างพิสูจน์ได้...

...เพราะฉะนั้น ฟังธรรมะ ไม่ใช่เพื่อจะไปดับกิเลส เป็นพระอรหันต์ เป็นพระโสดาบัน เป็นพระอรหันต์ อีกไกล...ตอนต้นคือ เข้าใจ... ถ้าเริ่มเข้าใจ แล้วก็เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น ความเข้าใจก็จะค่อย ๆ คลายการยึดมั่นว่า มีเรา ถ้ามีเราก็มีไปสิ ไม่ต้องตาย แต่มีเราได้ อย่างไม่เมื่อต้องตาย ตายแล้วจะมีเราหรือ? พอตายแล้วก็ต้องไม่มีเรา ก็เป็นธรรมดา มีโอกาสที่จะได้ฟังพระธรรม เป็นโอกาสซึ่งหายาก เพราะเหตุว่า คนในโลกนี้ ก็คน? ที่จะมีการได้ฟังธรรมะ คุณโอไม่เคยคิดที่จะได้ฟัง ใช่มั้ย? แต่จะไม่ฟังไม่ได้ มีปัจจัยมา ที่จะเกิดขึ้น ได้ยิน ต้องได้ยิน และคนที่ได้ฟังธรรมะก็มีเยอะแยะ แต่คนที่เห็นคุณค่า รู้ทันที่ว่า นี่เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และควรที่จะมีความเข้าใจยิ่งขึ้น เพราะว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์...

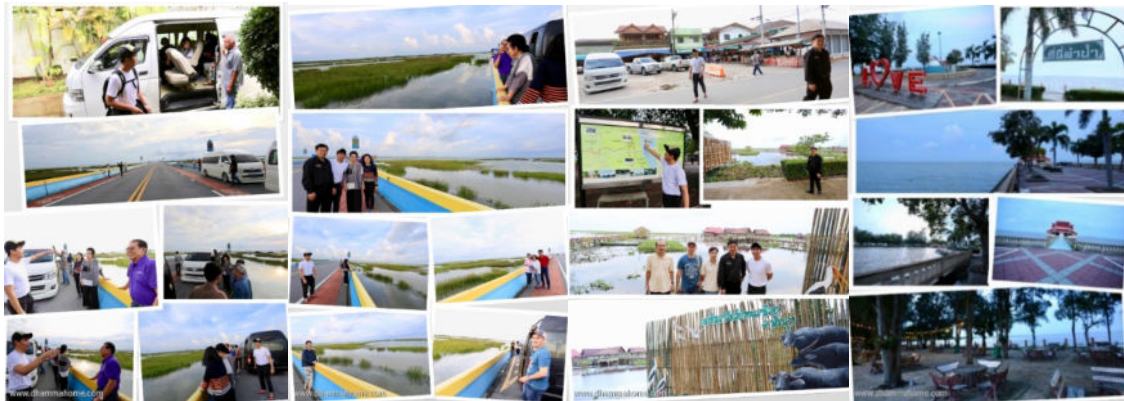
คุณปวีร์ :

เป็นความอัศจรรย์ของพระธรรมจริง ๆ ครับ ทำให้เราเข้าใจว่า แต่ละหนึ่ง เหตุปัจจัยที่สะสมมา ไม่ใช่เวลาอันสั้นเลย แต่นานนับไม่ถ้วนเลยจริง ๆ กว่าที่จะได้มีขณะนี้ และขณะต่อไปก็ต้องเกิดอีก ทำให้ผมมั่นคงขึ้นที่จะฟังต่อไป เพราะรู้ว่า อีกแสนไกล และขณะนี้ก็จะเป็นเสปียงต่อไปอย่างไร ผมพยายามจะซื้อดอกไม้กราบท่านอาจารย์หรือว่าถวายพระบรมสารีริกธาตุ เพราะรู้ว่า สักวันหนึ่งในอนาคตอีกแสนไกล สิ่งที่เราสะสมมา เราได้เห็นบุคคลที่มีปัญญา เราจะไม่ทอดทิ้งขณะนั้นให้สูญเปล่า การเข้าไปเพื่อจะเคารพและฟังพระธรรม ก็เป็นการที่เราสะสมมาตั้งแต่ขณะนี้ ก็ทำให้เราเห็นคุณค่าของการเข้าใกล้สัพบุรุษ บุคคลที่เข้าใจพระธรรม การที่ผมเจริญกุศลตามเหตุและปัจจัย ที่พอจะกระทำได้ ทุกอย่างเกิดจากพระธรรม

วันนั้นจนถึงวันนี้ ก็ยังคงมีค่ามากมาย คนอื่นก็ไม่ทราบว่า ผมทำอะไรวันนี้ ไม่มีใครทราบ แล้วก็ไม่มีใครจะเชื่อว่า ผมจัดสนทนาธรรม (หัวเราะ-ท่านอาจารย์และทุกคนหัวเราะ) ที่กรุงเทพฯ ผมบอกคนในค่ายผม เขาก็ตกใจกันหมด แต่ผมก็ไม่จำเป็นต้องบอกใคร เพราะว่าผมตั้งใจที่จะทำ ผมรู้ว่าผมทำอะไรอยู่ ไม่จำเป็นต้องให้ใครรู้ ถ้าเขาอยากอนุโมทนาที่ตามเหตุปัจจัย เพราะผมเป็นคนแบบนี้ คือไม่ได้เป็นคนแบบว่าอดทนที่จะ... คือ ผมกราบท่านอาจารย์ ผม

ฟังตั้งแต่ท่านอาจารย์สนทนาตอนสาว ๆ ท่านอาจารย์อดทนแค่นั้น ผมไม่สามารถที่จะอดทนได้ (หัวเราะ-ทุกคนหัวเราะ) ท่านอาจารย์อดทนแค่นั้น ใครด่า ใครคัดค้าน ท่านอาจารย์ก็ยังทนกล่าวอยู่อย่างนั้น ผมไม่ใช่แบบนั้นเลย ใครจะรู้ก็รู้ ผมไม่สนใจ ผมก็ทำของผม วันไหนว่างผมก็ไปมูลนิธิฯ ผมก็ไม่ได้ว่า จะต้องไปกับผมนะ ไปสิ มาสิ ไม่ครับ ก็แล้วแต่เหตุปัจจัยของแต่ละคน

ตอนนี้กำลังงง ๆ อยู่ว่า วันนี้ สุดท้ายก็เกิดขึ้นจริง ๆ ผมขอบคุณทุกท่านที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนผม ให้วันนี้ สุดท้ายก็เกิดขึ้น และวันนี้ก็กราบเท้าท่านอาจารย์อีกครั้ง ที่ท่านอาจารย์กรุณาผมมากครับ

ท่านอาจารย์ :

นี่ก็แสดงถึง "กำลังของการสะสม" ซึ่งคนที่สะสมมา จะไม่รู้เลย จนกว่ามีเหตุปัจจัยที่จะทำให้เกิดขึ้น รู้ เพราะฉะนั้น แต่ละคน ทุกขณะก็แสดงถึงการสะสมอยู่แล้ว แต่ "ใจ" นี่สิ ใครจะรู้? มองก็ไม่เห็น แต่ก็มี แล้วก็หลากหลายมากด้วย ใช่ไหม?

เพราะฉะนั้น ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเรื่องของจิต เป็นธาตุรู้ เป็นสภาพรู้ ที่เราใช้คำว่าจิตบ้าง ใจบ้าง ก็อยู่เหมือนกับได้มหาสมุทรเลย ใครจะรู้ว่า พຽ່ງนี้เราจะคิดอะไร ใช่ไหม? แต่ว่าวันนี้ ที่รู้ก็คือว่า แม้วันนี้ ก็มาจากไหน? ใช่ไหม? อย่างที่คุณโอว่าแต่ละหนึ่ง ได้เห็น "กำลังของการสะสม" ถ้าเราไม่คุ้นเคยกับอะไร เราก็ไม่ค่อยจะสนใจเท่าไร ไม่ค่อยชอบ แต่พอเราคุ้นเคยขึ้น ทีละเล็กละน้อย เราขาดสิ่งนั้นไม่ได้เลย

...เพราะฉะนั้น การที่จะเห็นคุณค่าของธรรมะ ตอนแรก ๆ สำหรับคนใหม่ ๆ ก็ได้ยินแต่คำว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ว่า คนนี้ว่าอย่างนี้ คนนี้ว่าอย่างนั้น ไซ้ใหม่ แต่ว่าทั้งหมดนี้ คำของพระองค์ทุกคำ ต้องกล่าวถึง "สิ่งที่กำลังมีจริง ๆ เดียวนี้" ให้เข้าใจถูกต้อง เช่น พระรัตนตรัย รัตนะนี้มีค่าสูงสุดไม่มีใครเทียบได้เลย ในสากลจักรวาลด้วย เพราะแม้แต่เทวดาหรือพรหมยังต้องมาเฝ้า มาทูลถามมาเคารพอัญชลี สักการะ ในความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แสดงว่าแต่ละคำ ประโยชน์มหาศาลจริง ๆ แต่ว่า จาก "การเริ่มต้น" ที่ยังไม่ได้เข้าใจความลึกซึ้ง กับ การที่ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น นี่ต่างกัน

เพราะฉะนั้น เราจะไม่ประมาทเลย ในการที่ว่า เริ่มต้นรู้ว่ามีค่าแล้ว เราจะทิ้งสิ่งที่มีค่าไปหรือ? หรือว่า เรามีโอกาส จะมากน้อยอย่างไรก็ตาม ก็ดีกว่าชาตินี้ทั้งชาติ ถ้าเราไม่ได้ฟัง ไม่ได้เข้าใจ คิด หรือว่าชาติหน้าจะมีโอกาสอีก? ไม่มีทางรู้เลยใช่ไหม?

เพราะฉะนั้น ก็คือว่า จะอยู่ในโลกนี้อีกกี่วันก็ไม่เป็นไร ตราบใดที่เรายังเห็นการที่จะสะสมประโยชน์ ทีละเล็ก ทีละน้อย เพราะเดี๋ยวนี้ กล่าวได้เลย ถ้ามีความเข้าใจเกิดขึ้น เพราะ "แต่ละคำ" ที่ได้ฟัง ลองขาคำหนึ่งสิ จะเข้าใจไหม? เพราะฉะนั้น แต่ละหนึ่งขณะนี้ มีประโยชน์จริงๆ...

[เล่มที่ ๓๙] พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๒๑๕

รัตนสูตร

ว่าด้วยรัตนอันประณีต

"...ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ในที่นี้ หรือในโลกอื่น หรือรัตนะใดอันประณีตในสวรรค์ ทรัพย์เครื่องปลื้มใจและรัตนะนั้นที่เสมอด้วยพระตถาคต ไม่มีเลย แม้อันนี้เป็นรัตนอันประณีตในพระพุทธเจ้า. ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี..."

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณโอ ปวีร์ คชภักดี และครอบครัว
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

